

N°. 23.

Birmdeenâ 9. (21.) Juni

1869.

Rihgâ, 31. Mai 1869.

No tee pulstieni mums stahsta, kas tur tohrnôs schehli
itt?
Prahts gribb ismist, dohmas stahjahs, aff'ras aumakam
ween ritt!
Kas to wakkar buhtu tizzej's, ſchoriht agri kas noteek?
Wehle dreb to wiffu stahstoh, to ſchi deena behdâs leel!
Rihgas pilſſehta wehl iſſti atſiht newarr, kas tai ſuhd,
Tomehr Lutt'ra draudſe wiffa ſmaggu ſahpi ſrdi juht:
Mahz'tajs mihtſch, drohſchs, tizzigs mirris! wihrs tà wihr-
ram waijag buht,
Kam ir paſcham ſemnam, wahjam kalpoht wis nenahzabs
gruht.
Draugs, tehws, brahliſ, labs wiſch bija, zihuijahs tà
larra-wihrs
Pretti tumſibai un mahneem, bij no paſauls blehnahm
tihrs,
At! un winna ſelta wahredi, ſmaggi gahredi, ſwaiditi,
Arri pehznahkameem paliks muhſcham nepeemirſtami.
Kas reiſ winnu dſirdej's tiſſa, tam wiſch dahrgâ pee-
minnâ.
Jo itt baggataki winnam bij ta Deewa dahwana:
Spehzeem wahdeem raht un mahziht, runnahſt jauſi
latwiſki;
Itt tà laſtigalla pohga, tà wiſch teize ſpreddiki.

Nahwe neſchepliga winnu muhſu robſahm atrahwa,
Mahtei mihtai pattat wadda, to wehl wakkar aprakka,
Tuhſtoſch aff'ras ruhſtas, ſchehlaſ, raudahs winna peeminnâ
Iſgi tee, to winna nahwe ſchê tà bahruſ pametta.

Sokolowski, Sokolowski! tam tik drihs jaw aiſgabji,
Kam Tu ſeevu, kam Tu behrunſ, kam Tu draudſi at-
ſtahji?
Augſtais Deews, leez mums to ſapraſt, ka pahre dauds ne-
iſmiſſam,
Dohd mums padewigu prahtu, ka Tew pretti nefurnam!
Kur mehſ behdâs warram dehtees, kur nemt jaunu zer-
ribu?
Dohd Kungs Tu Pats Sawu meeru, fuht' mums preezi-
naſchenu!
Paleez tehws, apgahdneeks un draugs teem mihteam atſtahteam
Spehku paſneedi noſtkummuſcheem diw'ju draudſchu loh-
zeſteem,

Mihtam aiſgabjuſcham dohdi, tur pee Tewis atraſt tà:
Kâ wiſch ſchê ar wiffu ſpehku, ſkaidri, gaiſchi mahzija!
Deews Kungs ſwehti winna piſchkuſ, winna garru ſwei-
zini!
Un tur winnâ ſaulê kohpâ muhſ ar winnu ſaweddi!
H. H. C. C.

K a h d i t a j s.

Geſſſemmes ſinnas. No Rihgas: laimes wehleſchana krohna-man-
tineſkam, — mahz, Sokolowski mirſchana, — jaunſ polizei-meiſteer.
No Pechterburgas: Keiſera peeminnas baſniza eeſw, — Trepowſ
Parihje.

Ahrjemmes ſinnas. No Belgias: krohna-mantineek, — Meſſ-
ſeſereene Charlotte. No Chſtreitijas: biſkapa Kueiger prettiurre-
ſchanas waldischana. No Parihſes: lauſchu nemeers pee runnaſw.
zeſchana. No Londones: behdigas ſinnas no Abiſſinijas. No Spa-
nijas: Kortes ſawu darbu walſis dibbinahſchana beiguſchi. No Koh-

mas: meers Kcewu ſemmi, — ſataiſſchanaſ us konzihli. No Turku
walſes: pahre Egiptes wiſe-ſehniſu.

Zittas jaunſ ſinnas. No Rihgas: Latw. berdr. namma gruntſ
atmins. No Dneſſas: pahre leelu aulu.

Jaunataſs ſinnas.
Grahmatas no Jeruſalemes. Bai par ſurlehmajeem ar flohlahm
jagahda, un kas ſtubbina us to, lai par winneem tà gahdajam. Peh-
teris un Tſchauſte. Grahmatu ſinnas. Palihſſibas dahwanas preeſch
ta ſwehtreſneeka Scherberg eenahluſchâs. Andeles ſinnas.
Veelſtumâ. Diwi piekſti. Slepawibas darbs Teyrpatoſ 14tâ
Merz 1867. Sattis ar Wilku.

Ceſſchſemmes ſinnas.

No Rihgas. Augſtizeenigs Widſemmes, Ig-gaunu-ſemmes un Kurſemmes general-gubernators, general-adjutants Albedinski 27tā Mai Keiſeriskai Augſtibai Ceelſiſtam krohna-mantineekam pa telegrafu us Zarſkoje-Selo noſubtijis ſchahdu laimes-wehleſchanu:

„Baltifku guberniju eedſihwotaji un Rihgas karrā-aprinkā karrā-wihri Iuhſu Keiſeriskai Augſtibai atneſs ſawas wiſſu-paſemmigahs laimes-wehleſchanas us to, ka augſta Beſarewna laimigi neddelās nahluſe, un to Wiſſu-warreno luhds, Winnas Keiſeriskas augſtibas un ta jaun-peedſimmuſcha weſſelibu uſturreht.“

Us ſcho laimes-wehleſchanu Keiſeriska Augſtiba Ceelſiſts krohna-mantineeks no Zarſkoje-Selas 28tā Mai general-gubernatoram Albedinski atſubtijā ſchahdu atbildi:

„Beſarewna un Es teem Rihgas karrā-aprinkā karrā-wihreem un Baltifku guberniju eedſihwotajeem pateizam par winnu mihtahm laimes wehleſchanahm. Alekſanders.“

Bittas Pehterburgas awiſes par ſcha jauna Ceelſiſta peedſimſchanu ſtahta, ka eſſoht tas wehrā leekams un deesgan brihnifchi notizzis, ka abbi augſta krohna-mantineeka dehli peedſimmuſchi pirmdeenā preekſch debbes-braukſchanas deenas. Pirmāis Ceelſiſts peedſimmis pehrn pirmdeenā 6tā Mai, kad debbes-br. deena bijuſe 9tā Mai, un ſchogadd' ohtris Ceelſiſts peedſimmis 26tā Mai, kad debbes-br. deena bijuſe 29tā Mai.

Wehl no Rihgas. Naw wehl gads pagahjis, ka muhſu Gerdrutes baſniza apraudaja ſawu jau ilgōs gaddōs eerastu mihtotu mahzitaju Diedrich, kas pehz ilgās ſlimmibas Deewa meerā aiſgahja. Pehz ſchahm behdahm Deews winnai to preeku nowehleja, lihds ar to jaunu, ſkaistu baſnizu, dabuht ſew par dwehſeku gannu to wiſſā Widſemmē til augſti zeenitu un no wiſſeem mihtotu mahzitaju Emil Sokolowski, to pee baſnizas eefwehtifchanas 2trā Merz ſ. g. draudſē eewedda. Sinnāis, ka draudſe arr atſinna ſcha ſawa jauna ganna leelu un dahrgu wehrtibu un ar wiſſu mihleſtibu un behriſchu uſtizzibu zecti tam pekehras. Baſniza katrā ſwehtdeenā bija til pilna, ka nekad wiſſi newarreja ruhmes atraſt un bij arween kahdeem jagreeschahs atpalkat. Bet — kas warr iſpraſt Deewa prahtu! Ne pilnus 3 mehneſchus ſchis teizamais gans nedabbuja ſawā jaunā wihna-kalnā ſtrahdabt, wehl winna familija nebij no ſemmehm ſchurp atnahluſe us dſihwi, — tē atkal Gerdrutes draudſei ſchis gans atnemts! Winnā peektdeenā tas ahtri eefirga ar gruhtu wahjibu un 31mā Mai pulſt. 4 no rihta aiſmigga us muhſchigu duſſu. Kā ſchi behdu ſinna neween winna mihtus peederrigus, bet wiſſu draudſi iſtrauzeja, pahz to nemas negribbam runnaht, jo to ar wahreem neſpehjam iſteift. — Pahz winna behrehm,

kas bija 6tā Juni deenā, us preekſchu dohſim ſinnas. — Mahzitajs Emil Sokolowski bij dſimmis 7tā Mai 1819 gaddā Straupes mahzitaja muifchā, kur winna tehws ar leelu ſwehtibu ta Kunga-wihna kalnā ſtrahdaja — un mahzitaja ammatu ſtudeereja Tehrpatā no 1837 lihds 1841. 17tā Februar 1846 winnu Rihgā eefwehtija par mahzitaju preekſch Matihſchu draudſes; wehlaſ wiſſch aiſgahja us Walku par mahzitaju un no turrenes 1852trā gaddā tiffa aizinahts us Naunu, kur 17 gaddus no weetas ſawu ammatu ſtrahdaja.

— Aiſgahjuſcha Rihgas wezzaka polizei-meiftera Koſlow weetā, taggad no augſtas waldiſchanas tē par wezzako polizei-meifteru irr eezelts majohrs Heinrich Plato, dſimmis Rihdſineeks, kurra tehws ilgus gaddus pee rahtes bij par ſekretehri un ohtris brahliſ wehl taggad irr par ſekretehri pee ſchejenes polizei-waldiſchanas. Jaun-eezeltajs polizei-meifterſ 30tā Mai ſawu ammatu jau uſnehmis.

No Pehterburgas. 25tā Mai augſtam Keiſeram un Keiſereenei klahbuhdameem tiffa eefwehtita ta baſniza, kas tuwu Zarſkoje-Selas ſtatſionam Pehterburgas-Warſchawas dſelſu-zekā, buhweta par peeminnu, ka no tejenes Keiſers aiſreiſoja us Parihſi, kur winnam tas ſlepkaws uſkritta un tē atkal pahreiſoja. — Pehterburgas wezzakajs polizei-meifterſ generalis Trepow aiſreiſojis us Parihſi un Franzijs keiſers un keiſereene winnu tur fohti laipnigi uſnehmufchi. Generalis Trepows tur no pat agra rihta lihds wehlaſ wakkaram pahrauga wiſſu polizejas buhſchanu; ſakka, ka, kad wiſſch pahrnahſchoht mahjā, tad Pehterburgas polizeju pahrtaiſiſchoht un eeritſeſchoht dauds to pehz Parihſes preekſchſihmes.

Ahrſemmes ſinnas.

No Belgijas. Kad Belgijas kehina dehls, kas til ilgi gauſchi ſlims bija, pehdigi nomirra, tad kehina nams palikka pawiffam bes krohna-mantineeka, jo arri kehina brahlim, tā noſauktam Flanderes grahſam, dehla nebija; tadeht neween kehina ziltſ, bet arri zitta Wahzſemme pahz to palikka dohmiga, newarredama ſapraſt, tā tad lai darroht, kad kehina familija pawiffam iſmirſchoht. Ruhpes Wahzſemmi pahz to bij tadeht, ka Belgija us paſchahm Franzijs rohbeſchahm, un tapehz ſkaidri prohtams, ka iſdewigā brihdi Franzijs ſawus kahrigus naggus pehz ſchahs walſtes buhtu iſſteepuſe un zaur to warretu iſzeltees leela plehſchanahs. Bet nu taggad kehina familijai tas preeks gaddijees, ka Flanderes grahſam peedſimmis dehls, kas — ja us preekſchu kehniſch wairs dehlu nepeedſihwotu, — warretu pehz teetas un liſſumeem par Belgijas kehiniu palikt.

No Chſtreikijas. Kā jau dohmajam un runnājam, tā irr. Chſtreiku waldiſchanai leeli prettineeki teem jauneem liſſumeem, kas pahweſta konfordatam pretti un ſchee prettineeki irr biſkapi. Biſkapi turras us to, ka laizigas waldiſchanas liſſumi

winneem neko newarroht pawehleht, winneem peeflahjotees tiklai pahwesta pawehleschanas un bauftus isdarriht. Ja nu waldischana teem tà patautu, tad jau winnai neko nederretu laudihm likkumus doht, winnai nebuhtu nelahds spehls un nelahda warra. Tadeht jau arri Ghtreiku waldischana negribb wis bislapu nepaklaufibu zeest, bet rahdibt, ka winna patte proht sawu walsti waldbiht. Schinnis deenäs Linzes bislaps Rüdiger tikla aizinahs precksch teefas tadeht, ka ar raksteem zittus preesterus bij flubbinajis, jaunohs laulibas un skohlas likkumus turreht par nekristigeem, — bet tas ne aufis nepazehla us tahdu aizinashanu un negahja un negahja teefas preckschä. Waldischana newarreja kantees sewi apfmeet, jo kad bislaps us trim aizinashanahm negahja, tad to fanehma ar warru un eelikka zeetumä. Bet nu arr effoht tà, itt ka lapsenu puhfnis buhtu aiskustinahs. Täpat preesteri, kà arri zitti laudis sawus weetneelus subtoht us Wihni pee keisera, to lubgt, lai bislapu laischoht waktà un lai winna apfuhdshchanu mettoht pee mallas. Wissa Tirole zettotees kahjäs, eijohht pulkeem kohpà un turroht padohmus, us kahdu wihsi bislapu no schahs fibbeles pestiht. Naw brihnum, ka teetä darra laudis, kas libds schim eeradduschu wissu usnemt par pateefibu un par nepahrkaphjamu baufti, ko pahwests zaur bislapeem winneem pasluddina. Bet netizzam wis, ka waldischana us tahdu wihsi kaussees sewi eebaidiht un no ta weenreij usnemta pateefiga zetta atkaphsees. Waldischanai peenahshs wisseem saweem pawalstncefeem isdoht teefu un taisnibu, bet ne kattoteem ween.

No Parihes. Sau effam stabstijuschu, ka Franzijä pa to laiku, kamehr runnas-wihrus, jeb kauschu weetneelus iswehle, effoht nemeers un laudis dumpigä prahtä mallu malläs pulzejahs kohpà, waldischanai raises darridami un to kaitinadami us wissu-negantako wihsi. Nemeers schinnis deenäs tà gahja wairumä, ka bij jadohma, nupat wissa semme zelsees kahjäs prett waldischanu dumpotees. Nemeen zittäs guberniju pilzsehtäs nemeers fazehlahs leels, bet arri paschä Parihje laudis nebihstehahs us eelahm kildetees, lai gan tè karrawihru papilnam pee rohtas. Dumpineeki sawä trakkumä daschas mahjas un bohdes nopohstija un dumpja dseemas dseedadami, ihpaschi pa naktihm meeru jauza un pa tuhstoscheem apkahrt skraidija, ka meerigam zilwefam to wissu redsoht un dsirdoht, deesgan bailes usgahja. Bet to tad buntineeki warreja eespeht, kad karrawihri teem stahjahs pretti! Lai nu gan eewainoschanas no abbahm puffedm netruhka, tomehr karrawihreem arween palikka wirsrohka. — Taggad raksta, ka atkal effoht pilnigs meers un keisers ar keisereene itt drohschi braufajohht pa pilzsehtas eelahm apkahrt, fur laudis teem wissur uskleedschtoht: „Lai dsihwo keisers!“ lai gan nesenn wissur bij kleguschu: „Lai dsihwo republika!“ — Un kas tad teem no wissas

trakkoschanas tizzis? Woi ar to ko winnejuschi? Neta! Keiseram atkal wirsrohka. Jo kad wissas Franzijas wehletaju balsis saskaitijuschu kohpà, tad us waldischanas pussi bijuschas 213 balsis pahraf, nekà teem, kas waldischanai prettineeki. Ar to nu atkal redsam, ka keiseru Napoleonu arri schoreis winna gudriba naw peewihluse un ka winsch sawu pahrwaldischanas spehku ir us preekschu natur', tà, kà tam libds schim bijis, — lai gan tam leelu un stipru prettineeku netruhst.

No Franzijas. Egiptes wize-kehniensch effoht wissus Giropas waldbineelus aizinajis us Suez eet, kad to jauno kanali tur eefwehtischoht, — bet sulpirmais jau skaidri atteizees. Arri Ghtreiku keisers un Italijas kehniensch atteikuschees, un laikam täpat darrihs arr zitti waldbineeki. Kà dsiro, tad Franzijas keiseram Napoleonam negribboht wis patikt, ka Egiptes wize-kehniensch gribb tai kanalei sagahdaht pilnigu brihwibu preeksch wisseem täpat meera- kà karral-kaikà.

No Londones, 9tä Juni (28. Mai.) No Alessandrias jau winna'deen sinna bij nahluse, ka Abissinijä kahds Englandschees, wahrda Powell, scha gaspascha, behreni, fullainis un diwi missionari tikluschi nokauti. Wehlat zaur Suez pa telegrafu nahluschas plafchakas sinnas. No Kerim-Bagas zeema kahds (laikam missionars) raksta kahdam lungam, wahrda Maferer, ka winna brahlis un Powell lungs ar seewu, dehlu un fullaini, weens patlabban ar kuggi no Giropas atnahzis Sweedru missionars un trihs Abissineeschi, ko Powell us elefantu jakti libds nehmis, tikluschi nokauti. Tiklai kahdi septini woi astoni Abissineeschu fullaini atstahiti dsihwi un tee scho behdu sinna Kerim zeemä pahrneffuschu. Schee atpakkatnahzeji arr teikuschi, ka 4 deenu gahjumu tahl' no Kerim zeema Maferam gaddijees stribdis ar tahs weetas laudihm un tadeht, kad tas isgahjis uhdeni melleht, effoht winna eenaidneeki to libds ar Powellä fullaini un to Sweedru missionari nosittuschu un pehz no Powellä atreebschanas bihdamees, to libds ar winna familiju paschä winna? telti nokahwuschu. — Schai paschä grammatä rakstijahs kuhds, lai ar karrawihreem turp eijohht atreebtees, jo zittadi neweens Giropets Abissinijä nebuhschoht drohschs un t. pr. — Kahda taggad waldischana Abissinijä, pahrt to neko skaidri nesinnam, bet to gan saprohtam, ka dsihwe ir taggad tur nelahda drohscha un lahga naw.

No Spanijas. Spanijas Kortes jeb runnas-wihri tal weenreij tikluschi gallä ar sawu jaunnu walsts eetaifshchanu un likkumu sagahdashchanu, jo jau swehtdeen tai 6tä Juni (muhsu 25tä Mai) jaunohs likkumus neween Madride, bet wissas pilzsehtäs ar leelu zerremoniju laudihm pasluddinajuschu. Madride, kad likkumus bij pasluddinajuschu us plafschä pilz preekschä un ar seelgabbaleem schahwuschu, laudis skanni garwilleja un runnas-wihri gahja us sawu ammata istabu atpakkat, tur tad ministeri

Kortefu presidentam Niveo fwehrejuschi fawu am-
mata fwehrestibu us to jaunu walsts eetaifichanu
un abrà us plazzi farra-wihri gohdam ribhojuschees.
— No San Sebastian pilssehtas waldischanai ta
preeziga sinna nahfufe, ka daschi generati, kas leele
draugi republikai un us to ween pastahwejuschi, ef-
foht arri us scheem fwehtkeem beedrojufchees un
waldischanai padewufchees. Birmdeenâ tohs jaunus
waldischanas fwehtkus beigufchi ar leelu ugguno-
fchanu, kur kahdi 70,000 zilweki bijufchi kohpâ. Laiks
bijis brihnum jauks. Tomehr wiffur prettineeki naw
meerigi palikufufchi; ihpafchi Granadâ kleeufufchi: „Lai
dsihwo republika!“ tur arri kahwufchees un pilsseht-
tas rahte fawu rahtuscha ballonu aplahjufe ar melnu
deffi. Zittas weetâs atkal farra-wihri palikufufchi
prettineeki faweem wirfneefkeem un tà wehl daschadi
là ne là gahjis. — Tas nu sinnams, ka Spaneeschi
pee fehnina waldischanas palikufufchi; bet ko nu ee-
zels par fehniu? Tahs jaunafahs sinnas, ko pah
to pasluddina Franzijas awises, irr tahdas: tee ge-
nerati Prim, Serrano un Topete effoht nospreedu-
fchi par fehniu kandidatu isfaukt Genuas herzoggu
Lohmas, Italijas fehnina brahta dehlu; fehninufch
Wiktors Emanuels effoht ar to meerâ. Bet kad nu
peeminnehts kandidats wehl effoht par jauna (dsim.
6. Febr. 1854), tad us pahri gaddeem ezelufchoht
weetneefus, kas lai pagaidam walda.

No Rohmas. Awises daudfina, ka pahwests
effoht ar Kreewu semmi atkal faderrejees; Kree-
wu wehstneeka pils teeloht peederrigâ kahrtâ eeril-
teta un drihs buhschoht tē atkal dsihwoht paleekams
Kreewu wehstneeks. Bet ar Ehftrikiju pahwests jo
beenas jo wairaf fanihstotees. Grabhs Trautmans-
dorf gaidoht ildeenâs tahdu sinnu, kas winnu aizi-
nufchoht atpakkaf un tadeht fawu wehstneeka grab-
matu wehl nemas ne-effoht nodewis pahwestam.

No Turku walstes. Turku awises islaidu-
fchas tahdu sinnu, ka sultans effoht dikti fadufmo-
jees pah to, ka Egiptes wize-fehninufch tà dar-
hojotees un strahdajohht, itt kâ pats buhtu tas ih-
stais kungs un walbineeks. Jau to Suezes kanali
winufch wehlejis taifht, bes ka sultanam to brihu ibu
noprassijis un taggad winufch reifojohht pa Giropu,
gribbedams kanalei brihwibu dabbuht un lai Giropas
leelwalbineeki arri pee winna fuhthohht fawus wehst-
neekus. Ar to winufch effoht aismirfîs to gohdu,
kas sultanam no winna peenahfotees. Tadeht nu
sultans par to dikti faskaittees, gribboht winnam tohs
garrohs spahrnus apgraisiht, tas irr: gribboht tam
winna leelahs wakkas un brihwibas atnemt. Tâ
stahsta awises. Wehl zittas sinnas stahsta, ka wize-
fehninufch pah daudf trakfojohht wiffadahm Giropes-
fchu mohdehm un eeraddumeem pakkaf-darridams,
zaur lo warren daudf naudas tehrejohht un pawalst-
neekus plehdams, teem ahdu pah azzim dibrajohht
nohst. Nodohfchanu deht laudihm labbiba teeloht
apfihlata jau tihrumâ stahwedama un daudfi newar-

redami wairs isturreht, behgoht us tuffnefcha un
paleekoht par laupitajeem. Bet Kairo pilssehtâ tee-
loht buhwetas pillis, kumedinu nammi un t. pr. us
to jaukalo wihfi un ar tahdu brangumu un spoh-
fchumu, kâ ween til warroht eedohmatees.

Zittas jaunus sinnas.

No Rihgas. Rihgas Latweefchu beedriba no-
fpreedufe fawam jaunam fapulzefchanahs-nammam
grunts-akmini list nahlofchâ Sahna deenâ, 24tâ Juni.

No Odeffas raksta, ka 24tâ Mai tur warren
breefmiga auka plohsijufehs, kas pilssehtu pohstijufe,
daudf nammus fagahjufe, kanales isahrdijufe un
kahdi desmit zilweki noslufufchi. Dhtra sinna no
turenes nahfufe tahda, ka 31mâ Mai Schamils
pah Konstantinopeli aisreisofjis us Meffu.

Jaunafahs sinnas.

No Berlines, 13. Juni. Fehninufch lihds ar grabhu
Bismarku fhodeen pulst. 3 aisbrauza us Hannoveri.

No Pragas, Behmijâ 12. Juni. Zittreisejs Nea-
peles fehninufch papreelfch keiseru Fernandu Plofchowizâ
apmeklejis, fhodeen tē eereifofja; falka, ka wehlat winufch
Ehftrikijâ pawiffam nomettifchotees us dsihwi.

No Parifjes, 12. Juni. No wiffeem awrinkeem at-
nahfufchâs sinnas, ka wiffur effoht meers. Egiptes wize-
fehninufch wakkaf tē atbrauza.

No Waschintones, 8. Juni. Presidents Grants
ezejelis kommissioni, kam waijag ismekleht to Indianeeschu
buhfchanu. — Indianeeschi isphohthohht jaunu eedfihwotaju
zeemus Salomon- un Republikan-forkâs Kansas wakkara
puffe; eedfihwotaji behgoht us rihtena puffi.

— Ehfihles waldischana Kubas dumpineeku parteju at-
sinnufe un apstiprinajufe par tahdu, kam brihw farru west.

Grabmatas no Jerusalemes.

Sesta grabmata.

Jerusalemē, tai 24. April 1869.

Manni mihti brahti!

Lai nu gan tai 18tâ April deenâ, kas bij Leel-peeftdeena,
fawu grabmatu rakfoht. Jums fazzidams „ar Deewu“ no
Jums atwaddijohs un lai gan mannim fchiunî brihdi maf
wakkas irr, tad tomehr wehl til daudf laika atleel, ka
waru ar isfeem wahrdeem to peeminneht, ko fhinnis peh-
dejâs deenâs fcheit buhdams esmu redsejis un kâ fchē Je-
rusalemē itt ihpafchi preezigi Leeldeenâs fwehtki tilke va-
warditi. Sakkas Bettordeenas rihtâ, pulstien 6 no rihta,
es us fw. kappabasnizu aisgahjis, tur atraddu to leelu
basnizas plazzi, kâ arri tur wiffur apfahrt buhdamus
juntus vilnus ar laudihm. Paschâ fw. kappabasnizas
preelfch-pagalma widdu bij leels krehtlis jeb luffa taifita,
kur nu to deenu Greeku bifkaps, pehz ta Kunga Kri-
stus preelfchfihmes, teem 12 apustuteem kahjas masgaja.
Patte luffa, kur ta kahju-masgafchana tilke isdarrita, bij
eerikteta tahdâ wihfē: tai luffai uf rihta-puffi augfchâ
bij zelis starrohts selta-kruftis, fchim trustam tatrâ puffē
stahweja 1 engelîs ar starrotu swaigfni un engeleem fahnds
atkal 2 lufferi ar 4 fwezzehm. Uf wakkara-puffi, pretti
apfelltitam bifkapa krehtlam atkal bij zelti 3 lufferi ar 6
fwezzehm. Wiffas luffas grihda ar pahahpjamu treppi bij
ifflahra ar dahrgu purpurainu famta deffi. Turku sal-
dati ar sawahm flintehm un pliffkeem fchkehpem stahweja
fchâi luffai leelâ rinkî apfahrt, lai laudis neteef klahht.
Luffai p. 8½ no rihta peeminnetas luffas fwezzes tilke ais-

bedsinatas. Pulksten 9nd8 nahje Greeku bistaps ar pulks preestereem un peederrigu zeremoniju is fw. kappabasnizas ohtras puffes ahra, un zaur kauschu pulku eedami un fawas fawas-dseefmas dseedadami kahpe luktâ augschâ. Kad papreestchu Deewa-luhgshana bij noturreta, tad wiffi 12 mahzetti apsehdahs us samta islikteem spilweneem, un nu bistaps nogehrbees un baltu preestch-autu apsehjees, eefahje mahzettu weetneefem kahjas masgah. Kad tas bij padarrihts, tad wehl 1 preesteris lahpa prett muhri kanzeli, kas tur bij zelta ar bildi, kas rahda ta Kunga fw. waffar-ehdeena eestahdischanu un fawu mahzettu kahju-masgashanu — un Greeku walloda kaudihm spreddiki teize. Un kad spreddikis bij beigts un zeremonija pilnigi isdarrihta, tad wehl bistaps ar to kahjumasgashanas-uhdeni krusstifti sprizjedams kaudis swehtija. Arri mannim usstrehja daschas pilles us waiga no scha kochti schmarshota rohshu-uhdena. Wet tai paschâ brihdi nu fazehlahs leela grubshchanahs, jo katris gribbeja, ja ne wairak, tad tatschu fawu schudauhu schinni uhdeni eemehrzeht. Weens bij fawu dweeli preesteram pajneebjis un kad tas schinni swehta uhdeni, ka winni tizz, bij eemehrzehts un us kaudihm atpaktak sweests, tad kaudis scho dweeli faplehe gabhal gabbalos. Kad bistaps ar preestereem bij jaw prohjam aifgahjuschi, tad tiffai pehz ilga laika kaudis wehl isfchihrahs. Tahs paschas deenas waffarâ daudj swehtreisneeki labpraht gribbeja fw. kappabasniza nakti pawaddiht. Ir es scho pehdigu nakti par muhschigu peeminnu wehl reisi fche pawaddidams pahrgulleju. Apfahrt fw. Kristus basnizai bij wifsrink kristiti Arabeschu sewim kohrteli nehmuschu un tapat fw. kappabasniza, ka arri us Wolgatas kalna daudj Kreemi un Greeki bei wiffas gullefchanas, tiffai eefch Deewa-luhgshanas ween, scho nakti lihds rihtam pawaddija. Pulksten 10 waffarâ es lihds ar zitteem us Wolgatas kalna pretti Kristus krusa bildei, kas no daudj lampu un degdamu swetschu ugguns apgaismota, fawos mentelds eetinufchees drihs ween te itt saldi aismiggam. Mihtâ, jau pulksten trijds peezheles, tepat waliktu, lihds kamehr leelahs durwis tiffe atrarritas un es warreju us mahjam aiseet. Paschâ Leelpeektdeena, kad pehz Greeku daudifahrtigas Deewa-luhgshanas Deewa-wahrdi bij beigti, tad pehz puffsdeenas fw. kappabasniza pildjahs gluschi pilna ar kaudihm, kas fawas gukkamas-drehbes lihds nembami scho nakti tepat pahrgulleja, bihdamees, ka rihtâ, kas bij festdeena, pee fw. ugguns-isdallifchanas wairs weetu newarrechot dabhuht. Kad es pulksten 6 waffarâ fw. kappabasniza eegahju, tad wianna lihds ar Wolgatas kalnu bij tit pilna no kaudihm, ka grubti nahzahs fche zauri tift. Zaf festdeena preestch Leeldeenas deht tam, ka Wahzu dr. mahzitajam, Hoffmann kungam, bij ja-aisreiso us Wellemi, tur swehtdeena Deewa-wahrdus turreht, meh8 trihs reisneeki fche Jerusalemé ap pulksten 11 preestch puffsdeenas handijahm swehtu waffar-ehdeenu. Teescham, ta bij weena leela un swehta stunda, fur mannim un dascham labbam firds dedfin degga un affaras no azzihm birra, fche swehta Jerusalemes pilseftâ ar fawu Kungu un Pestitaju jo zeataki jaweenojotees. Weidsoht wehl mahzitaj8 preestch mums turreja fersnigu aifluhgshanu to Kungu pasauldam8, lai Wifsch pats us muhsu grubtu nahlamu reisfchanas-zekku muhs nemmoht fawâ glahbshana un fargaschana, lihds kamehr fawu tehnu-semmi warroht pilnigi aifneegt un kad muhsu beidjama stunda atnahsoht un no schahs pasauls effoht jafschirrah8, tad lai ta Kunga mihtligas un schehligas tehna-rohtas arri muhs eeweddoht tai jaunâ debbefchigâ Jerusalemé, kas effoht muhsu wiffu garriga mahte un fur nelahbi waidi ned8 firds-ehri wairs neubfchot, bet preeks un beigalliga lihgmofchanahs ar wiffeem iweefeteem pee ta Zehra kahjahu muhschigi muhscham.

Kad pulksten weenâ puffsdeenu bijahm pa-ehduschu, tad

arri es tuhdat nogahju us fw. kappabasnizu stattiht to fw. ugguns-isdallifchanu. Lai nu gan grubti nahzahs, tad tomehr mannim idewahs Greeku basniza pretti fw. Kristus kappabasnizai eefweestes un weetu atraft. Pulksten diwos pehz puffsdeenas jau no Greeku basnizas altara-kambara daudj fw. flaggas tiffa isdohtas un us Kristus kappabasnizu nestas. Pahri minutes wehlafi nu is Greeku altara-basnizu nahje ahra bistaps ar daudj preestereem un zaur basnizas widdu, fur Turku salbati garrâ rinda stahweja, gahja dseedadami taifni us fw. Kristus basnizu. Un kad zeremonijai eefahfotees, bistaps lihds ar pulks preesteru no flaggahm wadditi, trihs reises apfahrt fw. Kristus kappabasnizu bij rink gahjuschi un bistapu fw. kappabasniza eelaiduschu, tad preesteri lihds ar flaggahm dewahs atfal atpaktak us fawu altara-basnizu. Puffselt trijds us weenu reisi eefahje wiffi kappabasnizas pulksteni swannih8 un Greeki ar Kreeweem krusstus preestch krushtihm mest. Zaf paschâ azzumirkli nu schahwahs ugguns tapat no Kristus basnizas, ka arri no Greeku altara-basnizas ahra un nu fazehlahs tahda grubshchanahs un speefchanahs, kahou es wehl fawâ muhschâ ne-efmu redsejis, jo katris gribbeja fawu swetschu-bunti pirmas aifdedfinah8, us to jau ilga laiku bij gaidijis. Nebij wehl trihs minutes pagahjuschas, kad jau wiffa leela kappabasniza dedfin degga weenâ8 swetschuugguns-leefmâs. Schis brihd8 bij tahds, ka man to wiffu usluhsojoh8 bij jadohma, ka nupat jaw pastara-deena irr klah8. Un lai Deews ween irr schehlig8, ja tahdam nespehzigam zilwekam schinni azzumirkli zaur to leelu grubshchanohs kahja slihd un winsch garr semmi pakriht, tad sinnams, ka tahdam nabbadfinam azzumirkli irr gals klah8, jo schinni brihdi te neweens par ohtra dshiwibu mas to rehkina. Lai nu gan es prett feenu buhdams itt spehzigu us kahjahm turrejohs, tad tomehr tam leelam speklam, kas ka juhra zaur grubshchanohs us muhsu puffs gahjahs, newarreju pretti stahweht un gandrihs ir es buhtu garr semmi, ja pee seenas nebuhtu peefpeests, jo par nelaimi us tahs gluddenas marmora afnina-grihdas manna kahja drufku paflihdeja un nu man kochti grubti nahzahs, kamehr rittu us kahjahm. Wet tai paschâ azzumirkli no pirmas swetschuugguns-isdeshfchanas fazehlahs tit leeli un beefi duhmi, ka wairs tah8 newarreja faredseht, jo katris swehtreisneeks grihb fawu swetschu-bunti trihs reises aifdedfinah8 un isdeshft. Pulksten trijds pehz puffsdeenas no fw. kappabasnizas isnahsoht, es zaur to leelu dwaschas-farfnimu biju ta noswihdis un sakaris, ka man sweedri no peeres pluhdin pluhda. Gandrihs wiffi swehtreisneeki lihds ar degdamu swetschu-uggunsbunt8 va Jerusalemes eelahm dewahs katris us fawu sinnamu mahjas-weetu prohjam; arri es Deewu teizu, ka no tahdas breefmigas burshas ahra tizzis warreju fawu mahjas-weetu aifneegt, fur nu itt pilnigi atspirdfinajohs. Zif nu es atminnohs, tad mans zeenijams preestchgahjeis, Dr. Hadmann mahzitaj8, fawâ laika zaur „Mahjas weest“ mums sinnoja, ka fche pee swehta ugguns-isdallifchanas Turku waldifchana no swehtreisneekem nandu nemmoht un ka tam, kas pirmas swehtu ugguni aifdedfinajoh8, effoht jamalka leela nandas-summa. Tahdu sinnu es nu pehz pateestbas nosauzu par ispaustu sinnu ween. No mums wiffeem swehtreisneekem, furri woi nu pirmas jeb pehdigals to fw. ugguni bij aifdedfinajuschu, netiffa neweena kapeika nandas-praffita, ned8 arri pagehreta, un neweens to arri nemas nesinna, ned8 arri daudjina, ka te kahdu reisi nanda effoht nemta, jeb arri us preestchu buhschoht nemwama. Wet pee wiffu to reisneeki jau naw nebuht wainigi, kad tahdâ laika gaddahs reisfchana, fur pats newarr klah8 buht; wianneem arri daschas sinnas teef auffs ewuhstas, kas nemand naw teefa, bet tiffai kauschu pasaktas ween. — Itt ihpafchi pirma Leeldeenas swehtku-deena fche ar wiffu gohdu tiffe pawaddita un peellahijigi

noswinnetta. Paschā Leeldeenā nakti es tur nebiju un arri nesinnu, ká tur kappā-basnižā gabja, bet pirmās Leeldeenās swebhtu-deenā pulstien 11½ preefšch pufsdeenās tur tai leelā Greeku klosteri jaw krahijs preesteri kōpā un leelā barrā libš ar biskapu dewahš us sw. kappā-basnižu prohjam. Kad preesteri jau tuwojāhs pee kappā-basnižās plātschā, tad es stahweju to laiku us sw. kappā-basnižās jumta aij tressineem, no turrenēs irr ta labbaka flattischā-nahš. Pa wišū preefšchu nahze kahdi 15 skohlmeisteri raibōs mentelōs gehrbuschees un katriš turreja rohtās 1 degdamu swezzi un lahdu swebhtu bilti. Pehz scheem nu atkal nahze katra puffs 20 preesteri jaukōs ar seltu un sudrabu isrohtatōs mentelōs, swezzi un kustu rohtās turretami. Weidsoht paschā preesteru rindās gallā nahze patš biskaps sawu Mārōna jisti un selta kustu nesdams. Pakkal biskapu atkal nahze muhsu augsta Keisera konsulis Roschewnikopf kungs ar sawu gāspaschu un daudj zitteem augsteem Greeku un Kreemu lungeem, un nu pakkal scheem leela draudse no swebhtreisneefeeem. Til to basnižā slawas-dseefmas dseedadami bij eegalyusch, tad tuhdat wiinu tizzibas zremōnija fahzahš un pufsōhtras stundas laika pagahja, kamehr Deewa-kalposchana bij pilnigi pabeigta. Pa wišū scho laiku katram Deewa-wahrdū klawstajam bij sawa degdama swezze rohtā u. t. j. pr. Arri ohtra swebhtu-deena schē tāpat tilke ar Deewa-luhgschanahm pawaddita, lai swebhtreisneeku jau daudj masak bija ne ká pirmōs swebhtōs, jo daudj no swebhtreisneefeeem jau ohtru swebhtu rihā aijreisōja us Joppi prohjam. Domehr wišās lampas un swezzes, kurras Leelpeelstdeenā schē eefsch sw. kappā-basnižas un us Golgatas kalna tilka aisdedsinatās, degg weenumehr jo prohjam deen' un nakti un tilkai ohtru swebhtu-deenas wakkarā ween tilke isdeshstas tahš lampas un swezzes, kurras swebhtōs jeb zittōs laikōs pee Deewa-kalposchanas mehōj aisdedsinat.

Bet nu, draugi mihli, arri manš laiks irr panahjis no schejeenes reijohi prohjam. Un itt ihpafchi schahš pehtigas deenas, to schē swebhtā pilsehtā pawaddu, irr mannim jo dahrgas un mihlas un tas laijinsch, to Deens man wehl irr nowehlejis, skreen ká ar putnu-spahneem prohjam. Es wehl reij un atkal reij wišās wehrā leekamas weetas apmelteju un no tahm atwaddōhs tā, ká laikam sawā muhschā wairš to preeku nepeedshwofschu, schahš mannim til dahrgā un mihkā peeminnā paliktuschas weetas, tur tas kungs tahš Gohdibās arri sawā laikā irr staigajis, ar sawahm meefgahm azzihm reeseht un arskattihht. Un ihpafchi taggad sawu spalwu pee mallas lifdams atkal preezajohš us to laiku, kad warreischu sawu dšimteni pilnigi aijneegt un ar Jums, manneem mihleem draugeem, fahstites un kōpā waigu waigam faredsetees. Lai nu tas kungs mannu grubtu reisofschonu, to nupat rihdeenā usnemfchu, ar sawu schehligu rohtu weeglinadams preezigi wadda un dahrgu wesselibu peefsklier, tad jau Augusta jeb Septembara mehneschōs warreischu arri Rihgu aijneegt.

Dihwojeet wesseli! Wehl weenreis no Jerusalemes pusses sweizinati! Un lai tas kungs tahš schehlastibas muhs swetis sawadda kōpā. To no firds wehlahš

Jubfu draugs un brahlis
A. Scherberg.

Wai par kurlmehmajeem ar skohlahm jagohda, un kas skubbina us to, lai par winneem tā gahdajam.

Kad to rāstu par kurlmehmajeem farakstiju, kas stahw M. w. Nr. 9, un tur isreiju, kas irr kurlmehmiba, zif gauschi nelaimigu kurlmehmiba zilweku padarea, un kahcā wišē teem warr palihdseht, tad nepeeminneju to, waj mums buhs par scheem faweeem nelaimigeem brahkeem gahdaht, un kadeht lai par winneem gahdajam.

Toreis turreju tahdu pahrsfattu par garru laiku, tadeht, ta dohmaju, ta firds patte ikweenam jaw deesgan falka, ta tur waijaga walihgu sneegt, tur wiinna irr nohtiga un tur warr palihdseht. Bet taggad Latweefchi paschi to atsinuufchi un Latweefchu tautai no wiinnas paschas widrus ta pee firds likta. Tahcā wišē ta leeta irr zittaru isfattu dabbutse. Tas irr notizzis zaur firma Latweefchu gohda-wihra Grünberga usajinaschonu us ohtru Latweefchu fahnahschonu, tur grihb nospreest, kahda weeminnā brijwlaischana ihsli jazest, un tur Latweefchu tautas azzis irr greeflas neween us nabbageem kurlmehmajeem, bet arri zittu tautu, kas ar mums kōpā miht.

Pee mums kurlmehmee un wiinu liktens, deewamscheht, wehl irr tit maj pasihstami, ta zitti par to spreesch pawisfam neriktigi, un tarehz falka, ta par kurlmehmajeem newaijagoht ar skohlahm gahdaht. Tas manni skubbina, lai preefšchā leeku, ká zittur spreesch un dohma, tur kurlmehmi jaw wairak pasihstami, un tur preefšch winneem skohlās jau wezeltas.

Kad papreefšchu pahrraugam, kas muhs us to skubbina, lai par kurlmehmeem ar skohlahm gahdajam, tad no ta jo skaideri warram noprast, ta mums buhs par winneem gahdaht.

Drihs eemehti irr, kas muhs skubbina un dsenn, lai par kurlmehmajeem ar skohlahm gahdajam. Schee trihs eemehti, kas to pagehr, irr 1) zilweziha, 2) Deewa prahts, ká wiisch mums teef swebhtōs rakstōs istehts un 3) tas labbums, kas zitteem zilwekem no mahziteem kurlmehmeem nahk un skahde, kas zaur nemahziteem warr notift. Pascha firds ikweenu skubbina, ikkatram nelaimigam walihdseht, bet itt ihpafchi tahdam, kas tai nelaimē naw zaur sawu paschu waini eegruis. Un ja turklahht wehl sinnan, ta sawam nelaimigam tuwakam ihstu walihdshu warram pasneegt, ta zittu nelo newarram, nekā wiinnam walihdseht.

Kurlmehmajš pee sawas kaites gluschu newainigs; pee wiinna waijadsetu tapehz tuwaku mihlestibai parahditees. Turklahht arri sūnam, ta kurlmehmajam warram til daudj ar skohlū walihdseht, ta wiinnam, kas kes schihs walihdshibas tikween augumā un gihmē zilwekem libdshinajahš, wallodu eedohdami, wiinu wišseem zitteem zilwekem libdshu padarram. Kam irr tahda firds, kas to sūnadams warretu kurlmehmajeem sawu walihdshu atraut?

Swebti raksti allafsch til ihsto zilwezibu dehta, kōpji un farga; ta wiini arri schai leetā rahdahš. Wišās weetas bibelē, ar to mums teef Deewa wahrdū un kristigas tizzibas isdlatstischana paganu starpā peelohdinata, peelohdina arri kurlmehmohš apgahdaht; jo kurlmehmee, kad wiini nemahziti, naw nekās zits, nekā pagani. Wiinus pee Deewa atshischanas weht, mums warrbuht papreefšchu peenahf-tohs, nekā paganus; jo wiini dshwo muhsu starpā, wiini irr muhsu tautas brakti, un zaur kristibu wiini teef pee kristigas tizzibas peestaititi; un kristigai draudsei peenahfahš par faweeem peederrigeem gahdaht, lai tiktu Deewa atshischana un bishafschana usaudsinati. Bes schahm weetahm arri zittas weetas swebhtōs rakstōs sewischki par kurlmehmeem runna. Tē til diwas weetas peeminneschu.

Ko Markus no muhsu kunga Jesus Kristus 7tā nodakkā stahsta, irr gaischa preefshime, ta lai par kurlmehmajeem gahdajam. Kaut gan newarram ar weenu wahrdū, ká wiisch ar sawu ewata, kurlmehmeem auhs atdarriht un mehli atrahst; tomehr mums nebuhs no wiinneem atrahtees, bet ar zerribu pee schi darba stahtees. Ta ohtra weeta irr atrohdamā Sal. fakk. wahrd. 31. nodakkā un irr schi: „Atdarri sawu mutti preefšch mehmakeem un preefšch wišseem, kas atstahhti.“ Ir pat tee wahrdi „preefšch wišseem, kas atstahhti.“ der preefšch Latweefchu kurlmehmajeem; wiini irr libš schim pawisfam atstahhti bijuschki.

Nemahzīts kurlmehmajs neween no zitteem ūsturrām un karellis dšredošu zilweku starpā, bet wiņsch warr arri zitteem par stahdigu buht un daschas breesmas dšredošeeem padarriht; jo wiņsch, kà jaw agraki teiktis, no bauškeem un zilweziqeem likumeem neko nesinnadams, tik pehz to dsennahs, sawu eegribbu un sawas eefahroschanas peepilidht; tapehz wiņsch turr latru, kas winna eegribbai prettim stahw, par sawu cenaidneeku, to wiņsch luhlo samaitaht. Schahds taf irr zitteem zilwekeem stahdigs.

Ja kurlmehmajs arri buhtu bes skohlas mahzibas kahdu ammatu eemahziqees un warretu sew maiji noyelniht, tad tomehr neweens winnu labpraht pee darba nenemm; itweens mekle preeksch sewim strahdneekus, ar to wiņsch warr farunnatees un us ka ūzihitibu, ūstizzibu un patlausschānu wiņsch warr palaištees. Pee nemahzita kurlmehma sechhs tiffumūs newarr mekleht. Turpretti mahzitam kurlmehmam wišs tas irr, kà wisseem zitteem zilwekeem, un zaur to wiņsch arri tikpat derrigs; ūs winnu tāpat warr palaištees, kà ūs dšredošu. Zif leels labbums zaur to newarretu zeltees, tad tee daudš stinti kurlmehmu buhtu mahziti un pašchi warretu sew ūsturretees un warretu saweem tuwateem derrigi un geldigi buht! — Woi tad nu naw wehrtis, par teem gahdaht?

Veidschjehl wehl jajauta, wai skohla preeksch kurlmehma-jeem irr ihsti zeeniga peemiina brihwlaischanai, kà ūsaižinaschanā ūs ohtu Latweeschu fanahschānu irr preekschā liffs? Ūs to ja-atbild, ka skohla preeksch kurlmehmajeem irr jo zeenijama peemiina brihwlaischanai un turklaht arri gauschi šimniga; jo kà zaur brihwlaischanu wehrgu kehdes, ar to Latweeschu tauta bija saistita, tikka farauštitas un Latweeschu tauta zittu tautu karpā par zittahm libdšgu padarrita, tā arri skohla warr kurlmehmehs no winnu garra tumšibas saitehm pestiht un winnus ar wissahm zilweziqas mantahm apdāwinahht. S. Abeling.

Pehteris un Tschaukšte.

Tschaukšte. Petruschta, tu patlabban nahzi no jauno wahrtu pusses, woi nedšrdeji, par to tur tas lehrums bij iszehlees, ka tahs mahtites sahka kautees un tahs tirdšneezes aureht?

Pehteris. Ne tik ween ka dšideju, bet arri redseju. Mubhu turgus plazzis naw tik ween andeles weeta, ne tik ween saglu-stunstes mehginaschanas-skohla, lammaschanas skohla un — naggu isprohweschana mattēs woi bahrdā, — ne, tē noteek wehl daudš augstas leetas: tē tew, ja patihl, pasluddina pašchu dšihwes astronomiju.

Tschaukšte. Kas wels tad ta par astronomiju?

Pehteris. Kà gaisa astronomi warr papreeksch pasluddinaht, tad mehnes woi faule aptumšosees, kahds laiks buhs, tā schee dšihwes astronomi woi astronomenes — kam tas ihstais gohda wahrdš irr sibilneeki, woi sibilneezes, tur pasluddina, un fahrtēs isleek wissu, to ween tu tik gribbi sinnaht.

Tschaukšte. Nu, pee ta ammata taf waijaga gohdi-gas weetas un galda, fur fahrtēs islikt, kà tad to tē ūs turgus warr isdarriht?

Pehteris. Ne kà, schahs stunstneezes proht ir tā to isdarriht, ka zitta pasaule to nemas nesinn; sew tik ween waijag stunstneezei ausi pateikt, kahdi matti un kahdas az-ziš tam zilwekam, preeksch ka fahrtēs jaisleek, tad jau oht-irā deenā tew staidru sinnu atnešsihs.

Tschaukšte. Bluschi tā kà pee wihweku wahrdosechanas tik waijaga pateikt ta jirga spatwu, — tad jau wahrdetajš isdarra, kas winnam darrams.

Pehteris. Nu ja. Tu sinni, seewinahm taf tahs leelafahs ruhpes pahr wissu mahjas buhschanu un pahr famelijas peederrigeem, ka tee neaišeet nezektā, tadeht tahm jaruhpejahš isdibbinahht ir to, kas ais mugguras noteek.

Un tē tahdu meisteru netrubhsti ne tik ween no kristitu kauschu, bet arri no schidbu tautas.

Tschaukšte. Medrahš tik garri. Es tik gribbu sinnaht, tadeht tahs mahminas schoriht tā sawahrdojahš!

Pehteris. Schnapšewizjene bij no Nazrišbergenes dabujuse sinnaht, ka winnas Andreis ar Schuppowitscheneš Lehni winnu swehtdeen keisera dahrsā runnajušchees un tai bail, ka schee nemettoht raggus kohpā; — tadeht schihdeetei ūdewuse fahrtēs islikt un ta nu schodeen atnahkuse, tai pasajziquse, ka Andreis ar Lehni efoht zeeti kohp-neeki. Woi tē nu ruhpigai mahtei nebuhs sprahgt no ah-das ahrā un winna to tizz, ka Schuppowitschene patte winnus kuppelejoht kohpā. Tapehz tuhlin bij tai gabjuse klahht, spahwuse azzis un mettuse garr ausi un tā tas leh-rums iszehlahs.

Tschaukšte. Nu, kas tad Nazrišbergenes deggonam par to kaiteja? Tai par daudš ta mehle neesejuse.

 Widsemmes skohlmeistereem darru sinnamu, ka schinni goddā ta faeeschana Turroidē tiks noturreta 2. Juli.

N. v. Klot,

Widsemmes skohlu-preekschneeks.

Grahmatu sinnas.

Rihgā wee Hācker kunga, winna grahmatu bohde un arri zittās Latw. grahmatu bohdes dabujamas schahdas jaunās grahmatas:

- 1) **Grahmatina jauneem DREW'galdneekem.** Zekka-rabritajš jauneem reisneekem schtiršchanas zekka. Matka 10 kap.
- 2) **Stahšs par naudas fahribu.** Latwiski faratšihšs no H. Lieventhal. Matka 15 kap.
- 3) **Preešchurohšes skohlmeisters.** Zauks stahšs. Latwiski no S. Wishtug. Matka 10 kap.

Palihdšibas dahwanas preeksch ta swehtreis-neeka Schkerberg cenahkufschas

no R. G. S. 3 r., no Wezz-Dittenmischas 5 r., W—nn 50 l., M. S. 20 l., J. L. 1 r., kohpā 9 rub. 70 l.; pawissam kohpā 66 r. 40 l. Wehl ūs preekschu tahdas dahwanas pareizigi janems

Mahjas weesa apghadataji.

Andeles-sinnas.

Rihgā, 6. Juni. Laiks wehjains, whis un nepastahwigs. Linnu-turgus. Schinnis deenās maksaja par trohāu linneem 55 lihs 60 rub. un par dralla no 45 lihs 48 rub. par birlawu. Brakletas linnu-schlas — rub. — lap. par muzju.

Sihla andele. Wuhš kweeschu 4 r. — l. lihs 4 r. 30 l., rubju 2 r. 10 l. lihs — l., meeschu 250 kap. lihs — l., ausu 1 rub. 80 kap. lihs — l., par pubru. Wuhš kweeschu miltu 5 r. — l. rubju miltu 2 r. 80 l. lihs 300 kap., bihdeletu rubju miltu — r. — l. meeschu putraimu 4 r. — l. lihs — r. — l., griflu putraimu 3 r. 50 l. lihs — r. — l., ausu putraima 5 r. 60 r., grubbu putraimu — r. — l., sirnu 5 r. — l. lihs — r. — l., tartappelu 1 r. 30 l. lihs 80 l. Pohds swersta 3 r. 80 l. lihs 4 r. — l. Muzja fahls: far-tana 6 rub., 25 l., balta rupja 6 rub. — lap. smalla — rub. — l., almena fahls — rub. — lap. — Silkes lasdu muzjā 9 rub. 50 l., eglu muzjā 8 rub. 50 lap.

Naudas turgus. Walšs banka bifetes 90 rub., Wids. ūsfal-lamas kihu-grahmatas 100 rubl., neusfallamas — rubl., Rihgas kihu-grahmatas — rub., Kurssemes ūsfallamas kihu-grahmatas — rub., 5 procentu ūdewu bifetes no pirmas leeneschanas 173 rub., no ohtras leeneschanas 173 rub. un Rihgas-Dinaburgas dsel-ju-zeke azjijas 124 rub.

Lihš 6. Juni pee Rihgas atnahkufchi 819 luggi un 687 luggi aisgehjuschi.

No zensures atwehlehts.

Rihgā, 5. Juni 1869.

Atbildedams redakhters A. Leitān.

Sluddinafchanas.
Patiwiska Konzerte.

Saveenotas Zeswaines, Leesers, Lubanes, Laudones un Lasdohnes draudjes dseedataji 23schä Juni f. g. pr. pufed. p. 10 Zeswaines basnijä turrehs garrigu konzerti un pehz pufed. Zeswaines muischä turrehs dseedafchanu — mehmlurlu floblat par labbu. Billetes maksahs no 10 kap. lihds 1 rub. — Musku 24tä Nri. dohsm stat-drafas un plafchafas sinnas.

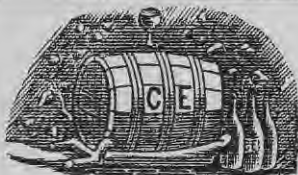
Wisseem saweem mihtem draugeem un pash-stameem darru sinnamu, ka es Pehtera basnijai prettim Spohra nammä N 2 wehl ohtru

fahrku-magasihui

eeriftejis un turpat turrefchu gattawus fahrkus, pehwerus un ar drehti apwilltus, par to zennu no 50 kap. lihds 100 rubl. f.

Mannä fahrku krahjumä, Pehterburgas Ahr-Nihgä, leelä Alekxander-eelä N 13 täpat katra laikä wiffadas sortes gattawu fahrku buhs dab-bujami.

H. Wannhoff.

Wisseem manneem draugeem un fun-dehm dohdu to sinnu, ka es sawu wihna-pagrabu attal ar jaunahm prezzehm efmu appahdajis un peedahwaju wihnu, rummu, pohrteru un t. pr. par lehtakeem zenneem. Labbu un ustizzigu apdeeneschanu apsoh-lidams luhdsu ar sawahm waijabstahm manni apmelleht.

Karl Gufsler,

de Chey nammä pee wezzeem Smilfchu wahrteem, prettim Medlich t. Engl. magasihnei.

Istaptes

pahrdohd

Tiemer un beedris, leelä Smilfchu-eelä N 32.

Keschas = enkura = pulstieni,

ihpafchi derrigi preelfsch semmes-taurim tädeht, ka winnös puttekti nemas eelfschä neteet un bes at-fleghas uswelkami (jauna isgudroschana), irr par to lehtu zennu no 12 rubl. sudr., täpat arri feenas-pulstieni dabujami pee

Joh. G. Kundt, Nihgä,

pulstienu taiftaja, Kalku-eelä, prettim Englifchu magasihnei.

Musu-sehllas par 1 rub. 90 kap. un meefchus par 3 rub. 25 kap. pahroohd Kohkneff melbers 1 Zuffe.

Tai nakti no 4. us 5. Juni irr no Kurmisch Dhsol-krogha nosagii diwi firgi. Weens melns, ar bruhnu purnu, 6 gaduus wezs, krehpes us kreifo pufsi. pallakas labjas pee nagga bischi balta, wehrtibä 80 rubl. sud. Dhts farkans, (Fuchs), arri 6 gaduus wezs, krehpes us labbo pufsi, pee preelfschajas labbas labjas zelgallä balta sibme, wehrtibä 60 rubl. f. Kas par winneem flaidras sinnas warr doht augfchä minnetä kroggä, dabuhß 20 rubl. pateizibas algu.

Wehrâ leekama sinna!

Wisseem muifchu walbineekeem un semmes lohpejem dohdu to sinnu, ka es saweem alminai-neem un himfchteina alminu istapfchu bruzzelkeem, turri sawas gelbibas un lehtuma deht wiffä Wahz-semme no illatra semmes-lohpeja teel bruhketi, to pahrdohfchanas weetu preelfsch Wihsemmes, Kur-semmes un Zggauu semmes nolizzis tai

J. Medlich

gruntigâ Eng. magasihne, Nihgä.

Strahlfunde, Prufschs, April mehnesi 1869.

C. H. Schwaibe,

istapfchu bruzzelku fabrikants.

Lohs schä augfchä minnetus flawetus alminainus un himfchteina almina istapfchu bruzzel-fus es turru leelä krahjumä un pahrdohdu tohs titlad leeläs partijäs kâ arri pa weenam, täpat arriban tahs ihstenabs Italijs semmes istapfchu gallobinas un Wahzsemmes laktinus un ahma-rius preelfsch istapfchu kuppinafchanas.

J. Medlich

gruntiga Englifchu magasihne.

Saweem draugeem un wafihstameem te sinnamu darru, ka arri schinni gaddä efmu dabujis tahs ihstenabs **Chstreichu Steiermarkas patent-istaptes** no kaufeta tehrauda, ar selta rastteem, kas par tahm ihsti derrigahm irr atrastas un no dauds fainneekeem, rentineekeem un ammatueekeem par tahdahm apleezinatas. Tadeht schahs usteizu wisseem, kas wehl schah-das istaptes naw pirkufchi, lai arri prohwe un tee pafchi tad atraddihß, ka pahr schahm naw zittas labbatas un lehtakas istaptes.

Johannes Mitschke, Nihgä,

tehrauda-prezzu un schaujamu-rihku bohde, Kungu-eelä, ta ohtra bohde no Sinder-eelas stuhra.

Arkti,

glufchi no kaltas dselses, no 10 lihds 16 rubl.

ezzeefchanas,

tifpat pawiffam no kaltas dselses, kâ arri ar lohka stellehm,

fehjomas mafchihnes,

preelfsch labbibas, ahbolina, pumpahm un rahzeneem,

labbibu tihrijamas

mafchihnes,

preelfsch labbibas ar ehrtfchakainu rulli (walzi), fehllas bes

effeku mafchihnes,

kas lihds 8 1/2 zellu garrus effekus greefch, ar rohku un ar firgeem dsennamas, tai isflawetä fabrikä no

Ofoerum's Bruck

Sweedru semmè taiftas,

irr allasch gattawas un leelä pulkâ dabujamas pee

A. Siebert un beedr.,

leelakee prezzes - isfilleetaji preelfsch Kreewu semmes, leelä Sehlabu-eelä N 1, blaffam birfchu nammam.

April mehnesi us to zellu no Kau-tfchu krogga lihds Stables-kroggam irr eelfsch maisa eebahiti diwi enlurifchi ar fiipru dsereemu pilditi un wehl zittas leetas atrast. Kam tahs leetas peederr, lai melbejahs appafsch Augst-rohßes Koop kalleja mabiä.

A. Th. Thiefs, wezzaka

Englifchu magasihne Nihgä,

nupat dabujaja ohtru reis no Wahzsemmes tahs ihstenabs Chstreichu istaptes un gannibas kehdes preelfsch firgeem.

Wisseem mihtem draugeem peedahwaju par wifilehtato zennu wifslabbalohs pehrwes, ar kurrahm pafchi warr willu pehrweht, kâ:

Sarkanu, eefarkanu, karmofin, wiolettu fl-ganu, wiolettu eefarkanu, silu, pellesku, bruhnu, mellu, falku un gaisch-sillu pehrwi, frifchu indigo, pikku-pehrwi, siluma-sahles, falku wiritioli (mel-luma-sahles); bes tam wehl itt ihpafchi frifchu Mandeeschu peenu - un lohpu-pulweri, pruffaka-pulweri, blaffcha-uhdent, wiffadas lohku-pehrwes, kohpal - un mehbeles-lalku terpentinu, elju preelfsch lohpeem, falfseiri, breefcha-elju (faula-veggetu), boralku, klohralki, soda, falfpeteri, matta-elju un t. pr.

Willum Wetterich,

bohdes wahrds: A. un W. Wetterich, pee Pehtera basnijas.

Trillehtid un dabujamas pee bilfchu - un grohmatu - driffetaja Ernst Plates, Nihgä, pee Pehtera-basnijas.

Diwi pirkti.

(Statt. Nr. 21.)

No wihra wahjibas gultas wiina steidsahs pee teefas un luhdsä, lai tai to dohstti rahdoh. Tit ko to bij ceraudsijust, tad wiina issauzahs: „Riktigi! Tä jau biju dohmajufe! Mannim nau wihlees! To dohstti pee jaunekta wezzaka brahla redsejusi! Stefans Jablonski, tas wezzakais brahlis, irr tas fleplawa, bet ne Stanislaus, tas jaunakais!”

„Kä? Wai to teescham flaidri sinnat?“ tä teefaskungs.

„Ja, gan! Tas blehdis mannu wihru un wiina draugu noschahwis! No atreebschanahs wiasch to darrijis! Wiina to is deenesta bij dsinnusch!”

„Nu flaidri wissu fapohstu,“ — tä teefaskungs. — „Tas wihrs, ar kurru Stanislaus pee wahrteem runnaja, tas bij tas wezzakais brahlis un abbi diwi kohpä to nedarbu isdarrijusch!”

Bes kaweschchanahs to wezzako brahli nu waijadseja rohkä dabuht. Us Stefana zeema teefahm tuhli ta waijadsiga sinna tikla laista. Jau pehz astonahm deenahm Stefanu atwedda kä zeetumneeku.

Wiina teefa tahdu sinnu par Stefanu bij dewusi, ka wiasch weens nikns, nefatizzigs un atreebigis zilwels effoh. Tit ween ar plinti wiasch nemahsoht rikfotees. To zeemä ikfatsr sinnoh. Nau das wiinam mas ween effoh bijis. Laikam gan blehdis sawu laupijumu kauttur apflehpis.

Stefanu wedda preeksch teefas. Tas bija mas, bet plezzigs wihrs, ar niknu gihmi, ar leelahm, beesahm usazim un ar melnu milsu bahrdu. Stefans flaidri falkohbt bija sawa jaunaka brahla pretellis. Stanislaus bij smuks un rahms kä meitens. Stefans bij nesmuks un nikns.

Stanislaus teefas preekschä mas ween runnaja. Stefans weenumehr leelijahs un nodeewajahs, ka nenoscedjigs effoh itt kä jaunpeedsinnis behrnisch.

Gefahumä wiasch wissu leedsahs. Beidsoh to mehr to dohstti atsinna par sawu, bet ar to aibildinajahs, ka ta wiinam weenu neddeku agrat' kahdä schenkfi sagta tikfusi, kadeht tuhli ohträ deenä sewim jaunu dohsti pirzis, ko arri parahdija. Wiasch arri to kohpmanni nosauza ar wahrdu, no ka to dohstti effoh pirzis. Kad to kohpmanni preekschä aizinaja, tad gan gluschfi flaidri nesinnaja to deenu, turrä wiasch to dohstti pahrdewis. Bet wiinam tal liklahs, itt kä tas kahdas deenas preeksch ta fleplawibas darba bija notizzis.

Stefans leelijahs, ka tanni nelaimes deenä ne-mas schinni puffe ne-effoh bijis. Bet diwi leezineeki wiinam usrahdija, ka mellojoh, ta zeema wezzaka feewa un weens schihds, kas tai nelaimes deenä wiinu no pascha rihta weenä zeemä bij redsejuschfi, kas tit ween diwas werstes bija attahlu.

Ta feewa drohshfi fazzija: „Tas irr tas zilwels, kas ar to jauno Pohli runnaja!”

„Sums gan laikam wihlees!“ tä Pohlis meerigi atbildeja.

„Pasarg' Deems!“ — „Mannim gaischas azzis! Es wissu redsu!”

Kad arri schihds preekschä nahza un wiinam teiza, pee kahda galda wiasch, tas Pohlis, sehdejis un ko ehdis, tad Pohlam drohshchiba sudda un wiasch noskummis issauzahs: „Un tal es nabbadsiusch nesemu wis wainigs!”

„Tu ne-effi wainigs!“ — tä teefaskungs — „bet to tal mannim warrest fazzih, ko ar sawu brahli effi runnajis?”

„Ko ar brahli esmu runnajis? Nefo, zeenigs teefaskungs. Es tit ween ar wiinu drusku gibbeju parunnatees! meh's ilgu laiku weens ohthro nebijahm redsejuschees.“

„Un kam tad tew waijadsija aif durwim lihst un paslehpshu ar brahli runnah? Klau, taws brahlis jau wissu isteizis. Runna! Isteiz wissu flaidri!”

Pohlis fatrublahs. Wiasch, itt kä no tschuhstkas kohstis, atkaphahs kahbus kohtus atpakkat un neganti lahsti Pohlu wallobä no wiina muttes gahsahs. „Mans brahlis wissu isteizis? Un ko tad wiasch warr is-teikt? Tihrus mellus ween!”

„Wiasch isteizis, ka tu tahs fleplawibas ihstais zehlejs un usskubbinatajs effi?”

„Wai tä? Al tawu blehbi! Nu tad es flaidru wallobu runnashu! Wiasch pats irr tas fleplawa, ne es! Un mannim wiina deht buhs zeest? Wiasch irr schahwis, jo wiasch scho ammatu proht kä wisslabbakais gehgeris! Deems irr mans leezineeks, ka mannim nekad wehl plinte nau rohkä bijusi!”

„Tu warrubht gan ne-effi schahwis, bet tu effi palihdsejis, to noschauto aplaupiht un to naudas jutti apflehpt?”

„Zeenigs teefaskungs, schohs wihrus ne ar pirfta gallu ne-esmu aistizzis! To tas blehdis weens pats darrijis!”

„Tas newarr buht; jo desmit minutes wehlat' laudis nahkuschfi. Tu, zits neweens, tohs noschautohs aplaupijis! Tit ahtri taws brahlis weens pats wissu nebuhtu warrejis isdarriht!”

„D, wiasch irr muddigs! Wiasch wissu irr isdarrijis un gan to naudu atraddih's meschä!”

„Tu mums to weetu rahdifi!” tä teefaskungs.

„Upschelojatees! Es par to teescham nefo nesinnu!”

„Un wai tad taws brahlis desmit minutu laikä tohs noschautohs warreja nolaupiht, to naudu eerakt un to plinti notibriht? To tit ween tschetras rohkas warreja isdarriht. Tadeht isteiz wissu! Tad sawu strahpi atweeglinasi. Un tad pats ne-effi

schahwis, tad tewim arri weeglata strahpe tiks. Isteiz ween!"

Peepeschi Stefans teefaskungam pee kahjahn kitta affaras winnam is azzim birra un schaufstedams winsch issauzahs: „Ta irr ta strahpe par mannahm grehzigahm dohmahm! Es wissu gribbu isteikt un lai Deems manni darra allu un kurlu, ja tihru taisnibu nerunnaschu! Tas irr teesa, es par saweem wezzeem kungeem biju apskaites, tadeht ka manni is deenesta atlauduschi un es arri labprahnt pee wineem buhtu atreebes. Bet noschaut — ne, un ja winni manni arri ka funni ar pahtagu buhtu isdsinnuschi, to es taf neubtu darrijs. Es jau neweenam lohpan newihshoju galwu nozirst, ka tad wehl zilwefam!“ — Winsch peekuffis kahbu brihdi fluffu zeeta un tad atkal fazzija: „Tas laikam bija pats wels, kas zeema manni sawedda ar brahlis un kas manni usflubbinaja winnam fazzijt: „Kad winni schodeen zaur meschu braufs, tad tohs kreetni fapehrschu, ta ka neweenu lohjelli ne warrehs kusteht, jo winni taf abbi irr peedsehruschchi!“ Un tas blehdis, tas Stanislaus, tas manni luhfa un waimanaja, lai es to nedarroht. Tas nepeenahlotees un tas mannim arri labbi ne-isdohsho-tees. Winsch meeru nemetta, kamehr winnam apschliju, ka winnus neaistifschu. So winsch raudaja un wissa manna draudeschana taf wairal' bij par smeekem. Un nu winsch irr aigahjis un winnus noschahwis. Winsch labbi sinnaja, ka ta waina mannim tiks peelihdsinata — un tas gribb weens brahlis buht! Winsch weenumehr fazzijis, ka mannim no mihlestibas wissu labbu gribboht darriht! Ut tawu blehdi!“

„Wai tad tu nemas mescha ne-effi bijis?“ ta teefaskungs, sawa firdi pahrllezinahts, ka Pohlis kummedinu spehlejoht.

„Mannim sinnam gan zaur meschu bij ja-eet, bet es nemas pa leelzettu ne-esmu bijis bet pa mescha zeekem. Un tomehr nu mannim jazeesch, lai gan ar dohmahm ween esmu grehkojis! Bet tif teescham, ka faulite pee debbesim spihd! es ne-esmu wainigs.“

„Tawa taisniba! Saulite to weddihs gaisma! Ignazis Huberts wehl nau nomirris; winsch wehl dsihwo un pehz kahdahm deenahm til tabtu buhs atlabbojees, ka warrehs fazzijt, kursch tas slegkawa irr!“

Teefaskungs dohmaja, ka Pohlis isbihfees. Bet winsch turpretti palikka gluschi preezigs. Tas islittahs itt ka winnam smagga nasta tiftu atnemta un winsch fazzija: „Tad Huberts arri fazzijis, ka es ne-esmu wainigs! Schehligais Deems, lai winsch nemirist, pirms issazzijis, kursch tas slegkawa irr!“ Ta fazzidams Pohlis rohkas salikka kohpa un tahs ka luhgdams prett debbesim zehla.

Teefaskungs tomehr palikka pahrllezinahts, ka Stefans tas wainigais effoht.

Stefanu atpalkat wedda zeetuma un jaunatais brahlis tiffa preefscha aizinahs. Teefaskungs winnam wissu liffa preefscha lassijt, to wezzakais brahlis bij isteizis un tad fazzija:

„Taws brahlis nau wis til siuhrgalwigs un zeets ka tu! Winsch jau issazzijis, ka tu tas slegkawa!“

(Us preefschu wehl.)

Slegkawibas darbs padarrihts Tehrpatos 14. Merzi 1867.

(Statt. Nr. 21.)

Kristjahns pats pee teefahm isteiza ta:

„No scha gabda eefahkuma weens launs gars manni sawos naggos nehma. Agral' gohdigi dsihwoju un ar labbu prahntu strahdaju. Bet nu mannim wiffi darbi palikka reebigi. Krogos un schenkos aplahrt blanditees un ar wasankeem un schuppeem beedrotees, tas mannim nu palikka par weenigo preeku. Ihpaschi ta bikarta spehle mannim palikka tahda eefahrojama un mihtojama, ka wissu aismirfu un par itt nelo nebehdaju, kad til ween schim preekam warreju kalpoht. Schi spehle mannim bij mihtaka, ne ka wezzaku luhgschanas un affaras un manna pascha firbs balfs apdraudeschana. Es pee bikarta buhtu skrehjis, kaut ir sinnadams, ka beidsams pohsis tuhlt zaur to mannim usbrufschohht wirfu.“

Wezzaki ar sawahm pahrmeschahanahm manni mohzija deen' un nakt'. Kad nu mannim spehka nebij pee atgreeschanahs un kad tomehr tahs pahrmeschanas ilgal' newarreju iszeest, tad apnehmohs, zittur fur aiseet.

Es nupat Tehrpatos ar weenu puifi biju fadraudsejees, kam Mikkelis wahrda un kas Werrowas puffe dsimmis. Kad schim weena wallara sawu stridinu ar wezzakeem stahstiju, tad winsch manni usflubbinaja, lai es winnam lihds nahkoht us Werrowu. Gan winsch tur mannim weetu gahdaschoht.

Es winnam atbildeju, ka es to gan labprahnt gribbetu darriht, bet ka mannim naudas truhkstoht, kas us garra zetta taf buhschoht waijadfiga.

„Par to nebehda!“ — ta tas Werroweets mannim atbildeja, — „gan par to gahdasim! Tehrpatas tunuma dsihwo baggats meschafargz. Tas schodeen nau mahja. Tad mehs bes kahdahm breefahm no winna drufku naudas warresim paleeneht.“

Gefahkuma gan brihniyohs. So ar sagfchanu lihds schim sawas rohkas wehl nebiju apgahnijis. Bet galwa mannim no brandwihna bij apreibus un nauda mannim gauschi nohtigi bija waijadfiga. Es tad kahrdinatajam padewohs.

Mehs aprunnajamees, ka Mikkelis par kammannahm gahdaschoht un ka man' winnu weena ahripilschetas trohga pulsten desmitos buhschoht fatikt un ka mehs tad abbi diwi kohpa us Soppi meschfargmahju braufschohht.

Es, lai gan wehl gluschi gudrs nebiju, riktigâ, noliktâ laikâ biju frohgâ, bet no manna drauga nebija ne wehsts. Es nu pee fewis dohmaju, ka winsch warrbuht tanni Gwivi frohgâ manni sagaidoht, kas til ween 2 werstes no meschfarg' mahjas atrohdahs un tadeht par 1 rub 50 kap. weenu fuhrmani peenehmu, kas manni us Gwivi frohgu lai aifweddoht.

Brauzoht ar fuhrmani parunnajohs zaur dserchanu gluschi riktigi nebudams un us pfahpafchanu labprahstigs, winnam isteizu, fadest es us frohgu brauzoht.

Es gauschi isbihjohs, tad fuhrmanis fawus sirgus apturreja, fazzidams, ka tad tabtal' manni neweddischoht. Winsch pee sagfchanas mannim rohlu nefneegfchoht.

Gan luhdsu, gan leelaku maksu sohliju. Bet parwelti. Beidschoht kad apsohliju, ka fawu apnefchanohs wairs ne-isdarrifchoht, bet ka mannim leela waijadsiba effoht, ar Mikkeli frohgâ fatiktees, kas mannim weetu apsohlijis — beidschoht fuhrmanis likka atmihstinatees un manni wedda us frohgu, turflaht apsoholidams, ka neweenam par to nefo nestahstifchoht, fo es tam teizis!

Kad Gwivi frohgâ tikku atnahjis, tad Mikkeli tur neatraddu. Meh's gaidijahm kahdas 10 minutes, bet parwelti. Fuhrmani gribbedams apmeerinah, kas tulit gribbeja atpakkat braukt, allus puddeli pastelleju, fo abbi isdseham.

Til fo to allu bijahm isdsehrusch, tad fuhrmanis manni fpeeda pee atpakkat-braufschanas. Un kad til wehlu bij palizzis, ka es wairs newarreju zerreht to Mikkeli te fagaaidiht, tad fuhrmanam pafklaufiju, bet papreeksch maksaju, kas bij maksajams. Ka frohgâ laudis par mannu istureschanohs brihnijufchees, to gan labprahst gribbu tizzeht. So ween kahrt manna kauna firdsapsinnafchana manni usflubbinaja, lai flehpyjotees no flattitajeem un ohrtkahrt mannim arween wehl bij bail, ka fuhrmanis isteifchoht, ka biju apnehmeees, meschfarg' mahju apfagt.

Uj pilsehtu atpakkat brauzoht schih's bailes arween leelakas palikka. Kad Mikkeli nebiju fatizzis, tad mannim nebij deefgan naudas, tam fuhrmanam peenahkam nau du maksah. Mannim palikka bail, ka fuhrmanis atreeschotees, ja es winnam nemafschchoht. Winsch tad laikam teefahm mannim usdohs! ta pee fewis dohmaju.

Wiffadas melnas dohmas nu mannâ firdi frustam fehkehrsam fahka apfahrt liddinatees: kammanas til breefmigi ahtri us preekschu fsehja, wezzi wihtoki til fehmissi ar faweem sarreem itt ka ar rohlahm mannim metta, needras pee uppes, no wehja lustinatas, til ehrmigi fkanneja, itt ka fimts mehles par mannu nelaimi pafalkas dsihitu un manni issobbotu. Mannim palikka gluschi nelabbi ap firdi; affins mannim dsihslēs ta ka wahrijahs! es manniju, ka mannim nelahdas flaidras apferschanas

wairs ne-effoht. Es biju weens pats us fluffo uppi, ar to zilweku, kas manni nelaimigu warreja darricht, til fo atstahstija teefai, fo winnam biju teizis. Es apkehru pistoli, kas mannim peelahbeta bija fehshâ. Es ar stihwahm azzim un ar niknibas un atreeschanas pilnu firdi flaitijohs us fuhrmani, kas pilnâ drohsehiba mannis preekschâ fehdeja. Itt ka no kauna garra rauts, pistoli pazehlu un taifijohs pee schauschanas. Paschulail' tumfscha ehna mannim garram fsehja. Schauschallas mannim zaur lauleem tezzeja un pistole mannim gandrihs is rohkas buhtu krittufi.

Tas bija weens semneeks, kas ar seena wejumu us pilsehtu brauzo.

Mannim likfahs, itt ka drudfis manni krattitu. Es gandrihs pee leezineka flahthuhfchanas par flep-fawu buhtu palizzis.

Es atmohdohs itt ka no meega. Bet mannas azzis arween wehl itt ka ar farkanu, affinainu lalkatu bij apflahstas.

Schis lalkats palikka leelaks, jo tuwal' pilsehtai nahjahm un kammanas arween wehl ka ar wehja spahrneem us preekschu fsehja.

Tahs melnas dohmas atkal atpakkat nahja; drudfis atkal no jauna manni fahja krattihht. Galwa degga, itt ka kausehts fwins tur buhtu eefshâ. Atkal wijs isflattijahs til fehmissi, til tumfschi, itt ka us flepawibu flubbinadams.

Es kaunam garram ilgal' wairs newarreju pretti turretees. Mannas aufis kahroja, pistoles schahweenu dsirdeht Mannas azzis ilgojahs, fuhrmana farkanas affinis redseht.

Atkal pistoli pazehlu un schahwu.

Wai ta bij pilna pateesiba, jeb kahda elles bilde? Tas pats zilweks, fo nupat biju noschahwis — tas arween wehl mannis preekschâ fehdeja un ar pehrtona bafsi tee pahrmeschanas wahrdi mannim eeduhrah's firdi: „kam us manni effi schahwis?“

(Us preekschu beigums).

Sakkis ar Wilku.

Wilks. Sakkis man Sakkis, woi Tu schinni jauka laikâ meschâ kohrteli usnehmis? Ne pawiffam wairs to laiku neatminnohs, kad ar Lewi pehdigo reisi kohpa bijam; ka tad nu labbi fweeschahs?

Sakkis. At Deems, bahlin, kad zilwekam flitti fahf flahtees, tad stahjeees wai us galwu un puhlejees ka wai mehle pa mutti lauka karrajahs, ka neteef us preekschu, ta neteef. Laiki dahrgi, andele kluffa, darba mas, strahdneeku papilnam, kulle tufschâ, galwa pilna, nahwe arr kahjās — buhs par kappâ razzeju japaleef, wot ammatz, ar fo wehl gohdigu maifes reezeni warr nopelnihht un tsharku arr flahht. Fo Tu dohma?

Wilks. Nebehdajees ne ko, kam Deews weffelus naggus un lohfanu mugguru dewis, tam ne maises truhls ne tsharkas.

Sakkis. Lawi wahrdi manni gauscham eepreezina. Bet noklaussees, kà es leeldeenas swehtkus noswehtiju, tad Tu pats arri apleezinasi, kà bes rudsischa tahds wirhrs kà es — Latweets — darba-wirhrs — ne weenu darbu warr nobeigt, ne weenus swehtkus warr noswehtigt. Biju nodohmajis, scho-gadd leeldeenas ne wis pa wezzu mohdi pawaddiht: usmekleju tadeht kahdu wahrda brahli Swanu un gahjam abbi us Krasnai Gorku, kur kahdus dut-schus krasnai jeitschus noknohpejam, un ar bahrdai-neem un besbahrdai-neem nomuttejuschees, dewamees abbi ar Wanku us schubpoli, kur tiklam rinki greesamees, kamehr wiffas mannas eelshas arri rinki sahka greestees. Salsch ween mettahs ap azzim, bet mans Wanka tuhliit manni weddinaja us trak-teeri, kur slawnaju tshaju warroht fadsertees. Dserr tawas nedeenas! lai Deews katram wehrsim tahdu puhli dohd kà mums abbeem; diwus samawarus istufschijam. Galwa gan wairs nereiba, bet eelshas strahdaja kà ugguns-kalns, kamehr us reis wiffa ta gipte pa augsch-duhku bij lauka. Nu wehl trakterneeks manni par jawu sinnams wolti noteh-retu naudü ar kullakeem satrakteereja, kà ka wehl lihds scho baltu deenu diwi zaurumi ahda mannu jauku leeldeenas swehtischanu neaismirstama peeminau turr.

Wilks. Jauka swehtischana, jauka leeldeenas-peeminau, laikam tee zaurumi arri jauki silli bija; bet nefas nefaisch, kas jaunekka gaddos naw mahzijeas, tam wehl kappä mallä mahziba janemm. Bet kà tad Swans ar Lewi wahrda-brahlis?

Sakkis. Itt tad Tu nesinni, ka man Jahnis wahrda, mannu tehru arri kà jauza, tapeh; Wanka — mans draugs — manni par Swan Swanowitschu ween gohda.

Wilks. Kad es tiklai to paspehtu, es Lawä frustama grahamatä Lewi pahrrakstittu par Wanku Schnapfowitsch, tas Lew buhtu geldigs un mihkhs wahrdisch.

Sakkis. Sajuhthu labbi Lawus willa sohbus: bet teiz man pats, wai schnabbi dserdams tahdas mohkas pa leeldeenahm mannim buhtu jazeesch?

Wilks. Atnahs arr reis laiks, kur Tu schnab-bim par wehrgu wairs nebhü un Deewam pateikfi, ka wellam Lewis peh; schaunas nebhü japlakta.

Sakkis. Baud kas bandams, bet ar sinnu, dserr wai no spains, bet ar mehru. Regg wellam schau-nas plahtht ikreis tuhliit isdohdahs zilweku dibbenä noriht. Kas prahthu un gudribu newalka ir pee wisemasafahm leetahm, tas lai nebrihnahs, kad tas paschu wellu wezzako ar wiffeem raggeem un naggeem kahdreis wai us pascha basnijas jumta eerauga.

Wilks. Lawos wahrds drufku bismanna garru warr fajust. Es pats arr wehl dauds mas wezzas mohdes zilwels, bet to es itt labbi atskahrschu, ka ne jauneem ne wezzeem welleem tahdi raggi un naggi pawiffam naw, kà bilschu mahlderu isdohmajuschi. Ja winneem nebhütu jauka, glubda un peemihliga isfkatta, kursch tad wellam par kalpu jeb wehrgu padohthos? Katris muhtu no winna ko tik naggi nefs.

Sakkis. Lai buht kà buhdams, bet slimmakajs wels taf irr un paleek muhtiba un besprahthiba.

Wilks. Bet wehl wahrigaks wels daschahrt arri irr pahrgudriba, jo schim arween wehl tee us-tizzigakee engeki irr, kà: augstprahthiba, ehwergehliba, weglprahthiba, gekkiba, elkudeewiba ic. Wai ta naw pahrgudriba, ko jaw drikketös rakstös dabbu lassih, ka bihbeles wahrds daschi prohtoh isliht, us kurrü puffi gribbedami. Ja nu jaw ar swehteem raksteem kà gribb apeet, ko tad ar muhtu schodeen runnateem wahrdeem newarreh; isdarriht?

Sakkis. Lai pasaulite gudro un pahrgudro zit tai tihl, bet es, lai gan gudris neteepohs buht, no tahs tizzibas tomehr neatkahrschohs, ka no bihbeles wahrdeem gan ne rakstu gallinsch nesuddbis, neds pahrwehrtisees, neds arri tohs warreh; isliht schä jeb kà, us kurrü puffi gribbahs.

Wilks. Labbaki tadeht arr buhtu, kad tahdu gribbeschanu par muhtibu ne ka par pahrgudribu warretu isliht. Talabbad arr jaw nel. S. Swaigs-nites k. gluschi rittigi darrijis, kad winsch saweem „Walleneescheem“ us grahamatas pirmo lappas-puffi tohs wahrds wirfü lizzis usdrikkeht: „Kur naw tautai mutka wihri, tur irr wiffi muhtkishi.“ To Tu taf nu pats arr noskahrtisi, kà mutka-wels ne mas naw tik tohti bihstams, kà pahrgudribas wels?

Sakkis. Labbi, labbi, saprohtu gluschi labbi un wehl wairaf ne kà Tu warrbuht dohmaji. Bet lai ta wella-buhshana schodeen paleek. Liffim wirnus wiffus kappä ar wiffeem saweem stikkeem.

Wilks. Nu, ja, tapeh; laikam Lew tas kapparageja ammais tik labbi patihl, jo kad wiffu pasfaules nebhüschanu gribbetu semmë aprakt, tad sinnams darba ne kad netruhthu.

Sakkis. Ne darba truhthu, neds komnaju, bet wai sinni, kà weens komnajs taggad arri buhtu kappä jafweesch!

Wilks. Sweed mannis deht wai ellé! Gan kahdreis atkal tiksimees, tad pah; zittu ko pahrun-nasim. Weffels!
A. A. G. G.

Atbildedams redaktehrs A. Leitan.

No Benjures atwehlehts.

Rihgä, 5. Juni 1869.